

kirken en særlig understøttet Stilling efter Grundloven. Jeg siger saaledes, at jeg er i Principet enig med det meget ærede Udvalg, naar det har denne Betragtning og gaar ud derfra ved at anbefale Forslaget. Vil man derimod anbefale os det paa anden Maade, vil man sige: Nei, vi forlade det tidligere Standpunkt, og vi anbefale det nu at vedtage § 7 som en Indskrænkning i den ved Grundloven givne Forsamlingsfrihed, som en Erkjendelse af, at vi ved specielle Love kunne stykke Friheden ud og tage den bort fra Folket, vil jeg meget advare ethvert Medlem mod at følge det meget ærede Udvalg, men Sagen stiller sig nu saaledes for mig, at nu er der Spørgsmaal blot om noget mere eller mindre med Hensyn til det Niemed, ved Politiforanstaltninger at værne om Gudstjenestens No. Det ærede Medlem mente med Hensyn til Tiden, som han udmaakte, at der ikke var Forskjel paa det tidligere forelagte Forslag og dette. Det er nu saa langt fra. I mange Læder af Aaret er Gudstjenesten i et Sogn færdig omtrent Kl. 10 Formiddag, idet den begynder Kl. 8, og man vil saaledes være istand til, hvis man vil, at begynde sine verdslige Møder fra Kl. 10 Formiddag, og mange Steder, hvor der er flere Kirker, og der er Sidsttjeneste i Sognet, vil man til de Læder af Aaret, hvor man er mest tilbøjelig til at holde offentlige Forsamlinger, kunne være færdig Kl. 12 à 1, idet man begynder Forsttjenesten Kl. 8 og Sidsttjenesten Kl. 10¹/₂. Desuden er det meget almindeligt, at det Hele er færdigt Kl. 2, og hvor der er Forstgudstjeneste som Regel Kl. 12, saaat det er ganske vist, at der med Hensyn til Tiden er meget væsentlig vundet. Men det lægger jeg for mit Bedkommende saagodtsom ingen Vægt paa, thi jeg vil indrømme, at faktisk taget er Loven særdeles brugelig i dette Stykke, og faktisk taget, selv om der ikke var blevet sat Tidsbestemmelser som Regel, ville Bestemmelserne i § 7 ikke blive overtraadte, thi der er en almindelig Følelse af, at Gudstjenesten skal holdes i usforstyrret No. Selv Forbud imod offentlige Forsamlings Afholdelse fra Kl. 9—4 vilde som faktisk Bestemmelse i Almindelighed ikke have nogen forstyrrende Indflydelse, naar det ikke som almindelig Bestemmelse stod som et Angreb paa Forsamlingsfriheden. Jeg vil indrømme, at det praktisk taget efter Bestemmelsen, saaledes som den er vedtagen ved 2den Behandling, har sin Banskælighed at faae fastsat i Almindelighed taget en Grændse omkring en Kirke, indensfor hvilken Forsamlinger

ikke maa afholdes, medens Gudstjenesten varer, og at det i mangfoldige Tilfælde vil forhindre Forsamlingernes Afholdelse, da de ofte finde Sted i selve Byerne, hvor Kirkerne ligge. I den Henseende kan jeg altsaa Intet have at indvende mod Forslagets Indhold her. Naar nu imidlertid det meget ærede Udvalg har troet at kunne udstrække sin Betragtning af Sagen i det Omfang som her er sket, saa vil jeg sige, at der her imellem det ærede Udvalg og mig er en noget forskjellig Opfattelse. Jeg tror, at man alligevel kommer til at tage noget mere Tid bort fra den, i hvilken der er givet Forsamlingsfrihed, end selve Niemedet, selv om det er praktisk rigtige Foranstaltninger, kræver, og jeg vil derfor af Hensyn til den Grundbetragtning, jeg fremsatte ved første Behandling, ikke se mig istand til at følge det meget ærede Udvalg, men jeg forstaa meget vel haade at det ærede Udvalg kan gaa dertil efter dets Synsmaade, og at Andre kunne gaa dertil, som tro, at de Politiforanstaltninger, der kun gaa ud paa at værne om Gudstjenestens usforstyrrede No, ville hensigtsmæssigt kunne udføres efter § 7. Det er altsaa min Opfattelse af Udvalgets Stilling, og, hvis den vinder Flertal, af de Medlemmers Stilling, der dele den samme Hovedbetragtning, som jeg ogsaa har fremsat ved Sagens første Behandling.

Winther: Det er forunderligt at tænke sig, at der skal behøves saa lang en Tale til Afvisningen af den Paastand, at vi ved en særlig Lov skulde kunne indskrænke eller forandre Grundloven, eller at der overhovedet behøves videre Forhandling derom. Man maa huske paa, at der ikke engang maa indbringes et Lovforslag her i Thinget, som gaar ud paa nogen Forandring af Grundloven, uden at det udtrykkelig er bemærket, og det forekommer mig altsaa, at man godt kan lade den hele Debat falde. (Berg!) Saa set Dem ned!) Nei, men jeg skal have lidt mere sagt først, men det var den vidtlyftige Forhandling om det nævnte Spørgsmaal, som jeg syntes var overflødig. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at man, naar man faar en Lov som denne, selv er noget Skyld deri, fordi man vedbliver at opretholde en saadan Stilling for Fortekirken, som den, der er tilstede. Man vedbliver endnu at holde Folkekirken som en Statskirke, et Samfund, der særlig skal beskyttes og hævdes ved Hjælp af Statens Magt. Derfra skulde man efter min Mening se snarest muligt at komme bort; man behøvede da ikke i en Lov som denne at se en